

Jednodušší cesta k prevenci vítězí nad finanční odměnou

Zdravotní pojišťovna OZP bourá bariéry mezi pojištěnci a preventivními programy. V červnu letošního roku spustila pilotní projekt SCREENING Z DOMOVA zaměřený zvýšení účasti ve screeningu rakoviny tlustého střeva a konečníku. Klientům umožnil získat odběrovou sadu až domů s odevzdáním vlastnoručně odebraného vzorku do některého z více než 120 odběrových pracovišť SYNLAB. Podle průběžných výsledků k 16. 9. 2026 testy zachytily 46 případů potenciálně rizikového skrytého krvácení.

Pilotní projekt probíhal od 1. 6. do 31. 8. 2026. Pracovníci OZP oslovili celkem 8 012 klientů ve věku 53 až 56 let, kteří v předchozích 4 letech neměli vykázaný test na okultní krvácení do stolice ani doporučeném intervalu neabsolvovali screeningovou kolonoskopii. Více než 6000 z nich byli klienti, kteří dosud nereagovali na žádnou z předchozích písemných, nebo elektronických výzev k preventivnímu vyšetření.

Dalšími podmínkami byl aktivní účet klienta v aplikaci VITAKARTA, registrace u praktického lékaře a bydliště v dosahu odběrových pracovišť laboratoří SYNLAB.

Pryč s překážkami

Projekt měl kromě zvýšení účasti pojištěnců na prevenci ověřit, jak velký vliv na jejich ochotu přijít se vyšetřit bude mít odstranění jedné z významných bariér prevence – zájemce o vyšetření dostal odběrovou sadu i s žádankou až domů, nemusel si pro ni chodit k lékaři.

Po emailovém nebo telefonickém souhlasu poslala OZP zájemcům odběrovou sadu na potvrzenou adresu. Klient vzorek odebral doma podle návodu a odevzdal ho na nejbližším pracovišti laboratoře SYNLAB. Vyšetření hradila OZP a výsledek obdržel jak klientův registrující praktický lékař, který podle výsledku rozhodl o dalším postupu, tak klient sám přímo do VITAKARTY.

„Máme tendenci vysvětlovat nízkou účast na prevenci nezájmem lidí. Předběžné výsledky našeho pilotního projektu ale ukazují, že důležitou motivací může být i praktická pomoc a osobní oslovení,“ popisuje MUDr. Jitka Vojtová, MBA, zdravotní ředitelka OZP a doplňuje: *„Když jsme klientům sadu poslali domů, osobně připomněli možnost a význam screeningu a zajistili návaznost na vyšetření v laboratoři a péči*

praktického lékaře, vnímali klienti tuto pomoc jako výrazně důležitější než nabídnutou odměnu. Hledáme řešení, která rozvíjejí dobré myšlenky, zohledňují možnosti konkrétního člověka a pomáhají mu začlenit prevenci do jeho běžného života co nejjednodušeji.“

Telefonní kontakt měl výrazně vyšší odezvu

Polovinu vybraných klientů OZP oslovila e-mailem a druhou polovinu telefonicky. Na e-mail reagovalo 267 ze 4 006 oslovených, tedy 7 % a 255 lidí souhlasilo se zasláním sady.

Při telefonickém kontaktu reagovalo 2 049 ze 4 006 oslovených, tedy 51 %, a zaslání sady přijalo 948 z nich.

Telefonní oslovení tak v pilotním projektu přineslo více než sedminásobnou míru reakce než e-mail.

8 012	1 200	314	46
vybraných klientů	souhlasů se zasláním sady	vzorků v laboratoři	pozitivních výsledků

Pohodlí a připomenutí převážily nad kredity

Na otázku, co hrálo hlavní roli v rozhodnutí vyšetření absolvovat, reagovalo 83 pojištěnců. Jednodušší způsob absolvování vyšetření bylo klíčové pro 41 % respondentů a oslovení s připomenutím možnosti prevence pro 36 %. Dalších 15 % uvedlo, že začali své zdraví a preventivní vyšetření vnímat jako důležitější než dříve, a proto se vyšetření zúčastnili.

Motivační odměnu 1 000 kreditů pro ty, kteří vyšetření absolvují do 31. srpna, označilo za důvod svého rozhodnutí pouhých 7 respondentů.

„Přestože jsou výsledky založeny na odpovědích pouze prvních účastníků pilotu, dávají nám důležitou informaci. Mezi klienty, kteří test skutečně dokončili a na otázku odpověděli, převažovaly praktické a osobní důvody nad motivační odměnou,“ zmiňuje zdravotní ředitelka OZP.

Od odběru po výsledek

Po odevzdání na odběrovém pracovišti SYNLAB vstupuje vzorek do přísně řízeného laboratorního procesu. V laboratoři pracovníci ověří jeho označení, návaznost na žádanku a přidělí mu jedinečný kód, který jej provází celým zpracováním. Součástí vstupní kontroly je také posouzení, zda je vzorek vhodný k vyšetření.

„Pro klienta je celý odběr otázkou několika minut. Je ovšem zásadní postupovat podle přiloženého návodu, vzorek správně uchovat a včas odevzdat. Právě tyto kroky rozhodují o tom, v jaké kvalitě se materiál dostane do laboratoře a zda z něj bude

možné získat spolehlivý výsledek,“ vysvětluje Ing. Anabela Čížková, vedoucí laboratoře SYNLAB Praha.

Následuje samotná analýza na přítomnost skrytého krvácení. Výsledek před vydáním prochází technickou i medicínskou validací a poté míří v zabezpečené podobě k praktickému lékaři a je zpřístupněn pacientovi ve VITAKARTĚ.

Pozitivní výsledek není diagnóza rakoviny

K 16. září převzaly laboratoře SYNLAB k vyšetření vzorky od 314 účastníků. Pozitivní výsledek mělo 46 z nich, tedy cca 14 %.

Test na okultní krvácení dokáže odhalit i okem neviditelné stopy krve ve stolici. Nicméně pozitivita testu sama o sobě neříká, co krvácení způsobilo.

„Pozitivní test na skryté krvácení není diagnózou rakoviny. Je to signál, který musíme dovyšetřit, zpravidla kolonoskopií. Příčinou mohou být například hemoroidy, rizikové zánětlivé změny nebo polypy, ale také nádor. Právě při kolonoskopii lze některé polypy rovnou odstranit a zabránit tomu, aby se v budoucnu změnil v nádor. Smyslem screeningu je zachytit rizikový nález u člověka, který ještě nemusí mít žádné potíže,“ vysvětluje gastroenterolog MUDr. Luděk Hrdlička.

Na pozitivní výsledek navazuje další péče

Výsledek screeningu posoudí registrující praktický lékař. Pokud je test pozitivní, kontaktuje pacienta a domluví s ním další postup. K objasnění příčiny krvácení se standardně používá kolonoskopie. S vyhledáním vhodného pracoviště může klientovi pomoci také Asistenční služba OZP.

Zdravotní pojišťovna OZP nyní pilot podrobně vyhodnotí a svá zjištění využije při rozhodování o pokračování programu a případném rozšíření cílové skupiny.

Zdravotní pojišťovna OZP (207)

OZP je s více než 746 tisíci klienty jednou z největších zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven v České republice. Své pobočky má ve všech krajských městech a spolu s dalšími klientskými centry v řadě významných sídel v Česku je dostupná na celkem 40 pracovištích. OZP poskytuje svým klientům nonstop Asistenční službu a pokročilou elektronickou komunikaci. Zejména portál VITAKARTA umožňuje bezpečně využít služby nabízené OZP bez nutnosti osobní návštěvy pobočky prostřednictvím internetu, nebo aplikace v mobilním telefonu.

Kontakt pro média: František Tlapák (mluvčí), Tel.: 777 468 855, E-mail: media@ozp.cz

Twitter: [@pojistovnaOZP](https://twitter.com/pojistovnaOZP)

LinkedIn: [@pojistovnaozp](https://www.linkedin.com/company/pojistovnaozp)

Facebook: [@pojistovnaozp](https://www.facebook.com/pojistovnaozp)

Doplňkové a shrnující informace:

Pilotní projekt OZP SCREENING Z DOMOVA:

- Zahájení projektu 1. června 2026
- Cílová skupina 8 012 klientů OZP ve věku 53 až 56 let bez vykázaného TOKS v předchozích čtyřech letech či screeningové kolonoskopie v doporučeném intervalu
- Oslovení e-mailem nebo telefonicky a bezplatné zaslání odběrové sady po udělení souhlasu
- Domácí odběr a odevzdání vzorku na odběrovém pracovišti SYNLAB
- Výsledek vyšetření předán registrujícímu praktickému lékaři a dostupný klientovi ve VITAKARTĚ
- Při pozitivním výsledku zajištění dalšího postupu praktickým lékařem s možností konkrétní pomoci prostřednictvím Asistenční služby OZP
- K 16. 9. 2026 testy zachytily 46 případů potenciálně rizikového skrytého krvácení.

O celostátním screeningu:

Celostátní screening kolorektálního karcinomu je od roku 2026 určen ženám a mužům ve věku 45 až 74 let. Mohou jednou za 2 roky absolvovat test na okultní krvácení do stolice nebo jednou za 10 let screeningovou kolonoskopií. V roce 2024, kdy program cílil na populaci od 50 let, bylo ve stanoveném intervalu screeningem pokryto 31,1 % cílové populace.